

РЕЦЕНЗИЯ

относно дисертационния труд на тема:

ПРОУЧВАНЕ НА КОНТАКТНАТА АЛЕРГИЯ В ЕСТЕТИЧНАТА ПРАКТИКА

на д-р Климентина Димитрова Господинова

специалист-дерматолог, асистент към КДВА, МУ-Плевен

представен за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“

от доц. д-р Развигор Бориславов Дърленски,

Катедра по Дерматология и Венерология, Тракийски Университет – Стара Загора

С решение на академичния съвет на МУ-Плевен и заповед на Ректора номер 2359/29.09.2020 г., бях избран за рецензент на научния труд на д-р Климентина Господинова, представен за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“

- 1. Професионално развитие:** Д-р Климентина Господинова е специалист по кожни и венерически болести от 2018г. През периода на обучението си по дерматология, и до момента, д-р Господинова активно участва в областта на дерматоалергологията. Тя има богат опит в специфичните за тази област епикутанни и прик тестове, както и с тестовите за чувствителна кожа. Д-р Господинова е участвала в ежегодните кампании за диагностика на алергичните кожни заболявания към Европейската Академия по Дерматология, в редица научни конференции и конгреси на национално и международно ниво, като е представяла научни доклади и постери на престижни форуми като Европейската и Американска Академия по Дерматология, на които е стипендиант, както и на конгреса на Европейската Академия по алергология и клинична имунология. От 2012 е асистент към КДВА, МУ-Плевен, а от 2018 е магистър по обществено здраве.
- 2. Научна дейност:** Научните интереси на д-р Господинова през последните години са върху прецизната диагностика и терапевтичното поведение при пациенти с професионални алергични реакции на кожата в естетичната практика. До датата на защитата д-р Господинова има 21 научни публикации, от тях 6 са свързани с тази тема. От тях две са в реферирани списания в Web of science и Scopus. Д-р Господинова участва в разработването на Национални консенсуси на Българското Дерматологично дружество в областта на дерматоалергологията и е един от авторите. В автореферата са описани и участия в национални и международни форуми с доклади и постери, общо 8 по темата на диертацията.

3. Анализ на научния труд

3.1. Актуалност на тематиката

В дисертационния си труд д-р Господинова поставя за цел: ДА СЕ ПРОУЧИ РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА КОНТАКТНАТА АЛЕРГИЯ И ОСОБЕНОСТИТЕ В КЛИНИЧНОТО ПРОТИЧАНЕ НА КОНТАКТНИЯ ДЕРМАТИТ ПРИ ФРИЗБОРИ И МАНИКЮРИСТИ И РЕЗУЛТАТИТЕ СЕ СРАВНЯТ С ДАННИТЕ ЗА СЕНСИБИЛИЗАЦИЯ В ОБЩАТА ПОПУЛАЦИЯ.

Разработеният от д-р Господинова дисертационен труд ще има съществен принос в областта на дерматоалергологията. Много важен е фактът, че в България досега няма научен труд по този проблем. Смятам, че дисертацията ще попълни липсващите на национално ниво данни за разпространението, честотата, качеството на живот и професионални причини за поява на този вид екзема.

3.2. Оценка на дисертационния труд

Дисертационния труд е структуриран в 3 части: Литературен обзор, материали и методи, Резултати от собствени проучвания. (ПРЕДСТАВЕНИ НА 125 страници, 40 фигури, таблици 37; Библиографската справка включва 197 автора, от които 13 на български автори.

Литературният обзор е написан на висок научен стил и показва задълбочени познания на д-р М. Господинова по проблема. Тя обобщава и анализира научната информация, като дава основание да заключим, професионалната екзема в естетичната практика е важна част от алергодерматозите и обхваща голям брой от пациентите, води до съществено нарушаване на качеството на живот, особено, когато е свързана с професионална генеза и посочва, че контактната алергична свръхчувствителност при това състояние, е от съществено значение за нейното възникване и протичане.

На базата на литературния обзор логично са формулирани целта на изследването и задачите. Материали и методи са написани подробно с обстоятелствено описание на използваните методики. Описанието на групи изследвани пациенти е изчерпателно представено в резултатите, като умело са приложени разнообразни изследователски подходи. Резултатите са представени детайлно, подредени по формулираните задачи и включващи методи, резултати и обсъждане.

Съществени са изводите направени от д-р Господинова:

1. Контактната алергия е по-честа при заетите в естетиката, като разпределението е статистически значимо ($p < 0.05$).
2. Рискът за развитие на контактна алергия към повече от един алерген сред пациентите от естетиката е 2,4 пъти по-висок в сравнение с тези в общата извадка.
3. Обсъжда се ролята на алергените като провокиращ фактор и връзката с професионалната заетост на пациента

3.3 Критични бележки

Авторката се е съобразила с всички направени бележки на етап проекто-дисертационен труд.

Допълнително прецизиране на изводите и съкращаването им до 6 би било уместно.

Пълна корекция на стилови/правописни грешки е желателна.

4. Заключение

Оценявам положително представения дисертационен труд. Основание за тази оценка е актуалността на проблематиката, значимостта на поставената цел и задачи, използваният съвременен методичен подход, големият обем прецизно извършена и интерпретирана изследователска работа. Темата безспорно е актуална, проучването има научна и практична насоченост. Дисертационния труд на д-р Господинова демонстрира ангажираността и компетентността на авторката и показва нейния сериозен и задълбочен научен и научно-практически интерес към тази важна тема. Качествата на дисертационния труд и изпълнените изисквания за необходимите количествени и качествени критерии съгласно ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен, ми дават основание да гласувам положително и да предложа на уважаемите членове на научното жури да присъдят на д-р Климентина Господинова образователната и научна степен „ДОКТОР“.

Дата: 2.10.2020 г.

(доц. д-р Развигор Дърленски)